

D12.003

Uitspraak van het College van Toezicht

Kamer I

Zitting 5 december 2012

Inzake:

De heer A, architect BNA te ABC,
klager,

tegen

De heer , architect BNA te DEF,
verweerder.

1. Bij brief van 6 april 2012 (met 2 bijlagen) heeft de heer A (hierna: "A") bij het College van Toezicht een klacht ingediend tegen de heer Z (hierna: "Z").
2. Bij verweerschrift van 10 mei 2012 heeft Z verweer gevoerd.
3. Op 24 mei 2012 heeft A een repliek ingediend. Z heeft geen gebruik gemaakt van de hem geboden gelegenheid om een dupliek in te dienen.

Behandeling van de klacht

4. De klacht is op 5 december 2012 behandeld door Kamer I van het College van Toezicht. De kamer was als volgt samengesteld:
 - De heer mr. L.C.J.M. Spigt, voorzitter
 - De heer ir. C. de Jonge
 - De heer M.E. Cohen, leden
 - Mevrouw mr. E.L. Hoogstraate, secretaris

Partijen hebben ter mondelinge behandeling hun standpunten toegelicht.

5. Op grond van de aan het College ter beschikking gestelde stukken en de mondelinge toelichting van partijen overweegt het College het volgende.

De feiten

6. Als enerzijds gesteld en anderzijds niet of onvoldoende betwist staat – voorzover hier van belang – het volgende vast:
7. A, althans het bureau XYZ, had aanvankelijk van de VVE gebouw QRS de opdracht om een voormalig fabrieksgebouw te transformeren tot appartementen. De tekeningen waren gereed voor indiening van de bouwaanvraag.
8. In het najaar van 2011 is Z benaderd door een vertegenwoordiger van de opdrachtgever, de heer V. Deze heeft hem uitgenodigd voor een gesprek. Tijdens dat gesprek gaf de heer V aan niet tevreden te zijn over XYZ. Z heeft hierop aangegeven dat een wisseling van architect veel tijd en geld kost en de opdrachtgever geadviseerd bij XYZ te blijven. Vervolgens heeft Z de heer Q, architect bij XYZ en – net als Z – woonachtig te DEF, gebeld en hem gewaarschuwd voor de ontevredenheid van de opdrachtgever en de mogelijkheid dat de opdrachtgever de opdracht zou beëindigen indien hij daar geen aandacht aan zou besteden.
9. Enige maanden later werd Z opnieuw benaderd door de heer V, met de mededeling dat de opdracht verstrekt aan XYZ werd beëindigd en het verzoek om een offerte uit te brengen met betrekking tot het project. Bij brief d.d. 13 december 2011 heeft Z onder meer het volgende aan XYZ geschreven: *“Desondanks is de samenwerking met XYZ beëindigd, naar ik heb begrepen, en heeft de heer V mij verzocht namens de VVE om dit project als architect aan te nemen, hetgeen ik graag doe. Het leek mij juist om u hierover te informeren.”*
10. Bij brief d.d. 19 december 2011 heeft XYZ onder meer het volgende aan Z geschreven: *“Zoals bekend hebben wij geen bezwaren tegen uw werkzaamheden mits de bescherming van ons auteursrecht en de betaling van onze declaratie van 01.04.2011 zijn afgerond. Op 18 november jl. hebben wij hierover een gesprek gevoerd met de heer K, als advocaat*

optredend voor de heer V. Wij hebben, na dit overleg, de heer K een helder voorstel gedaan. Op 13.12.jl heeft hij ons bericht dat hij hier nog op korte termijn zou reageren. Op collegiale gronden verzoek ik u om uw werkzaamheden op te schorten tot duidelijkheid over deze zaak is bereikt."

11. Op 23 januari 2012 heeft Z een offerte uitgebracht en aansluitend de opdracht gekregen. Z is vervolgens aan de slag gegaan met het project.

De klacht

12. A verwijt Z dat hij na 19 december 2011 geen collegiaal contact heeft opgenomen om zich ervan te vergewissen dat de opdracht rechtsgeldig was beëindigd, dat hij XYZ niet op de hoogte heeft gebracht van zijn stappen en dat hij niet heeft aangegeven hoe hij omgaat met het auteursrecht van XYZ. Hiermee zou Z gedragsregels 1 (hoofdregel) en 5 hebben geschonden.
13. A vindt in feite dat Z niet met de opdracht had mogen beginnen zolang het geschil tussen XYZ en de opdrachtgever over de declaratie niet was afgewikkeld. Gedragsregel 5.2 zou inhouden dat de opvolgend architect moet vaststellen dat de opdracht rechtsgeldig was beëindigd en de opdracht van XYZ is nooit officieel beëindigd, aldus A.
14. Daarnaast meent A dat Z inhoudelijk overleg had moeten voeren met XYZ over het ontwerp van XYZ, over wat hij daarvan zou overnemen en over hoe hij zou omgaan met de auteursrechten.

Het verweer

15. In reactie op de verwijten van A heeft Z samengevat de volgende verweren gevoerd.
16. Z meent dat hij zich uiterst collegiaal heeft opgesteld door de opdrachtgever in eerste instantie te adviseren bij XYZ te blijven en door de heer Bakker te bellen om hem te waarschuwen over de ontevredenheid van zijn opdrachtgever. Ook nadat hij de opdracht heeft aanvaard, heeft hij nog regelmatig bij de heer V navraag gedaan of het dispuut met XYZ al was opgelost. De heer V vertelde dat het in handen lag van de advocaat, maar dat de intentie was dat het werd opgelost.

17. Verder meent Z dat hij heeft voldaan aan het voorschrift om collegiaal overleg te voeren zoals bedoeld in gedragsregel 5.2 door het verzenden van de brief van 13 december 2011. In die gedragsregel wordt vermeld dat de opvolgend architect ongeacht de uitkomst van het collegiale overleg vrij is in het nemen van de beslissing van de aanvaarding van de opdracht.
18. Ook meent Z dat de gedragsregels niet zo ver gaan dat een opvolgend architect inhoudelijk overleg zou moeten voeren met de architect van wie de opdracht is beëindigd. Z stelt dat zijn plan een ander plan is dan het plan van XYZ en dat hij ervan overtuigd is dat geen inbreuk wordt gemaakt op het auteursrecht van XYZ. Het is niet zijn stiel om het werk van een ander te kopiëren. Uiteraard zijn de uitgangspunten wel hetzelfde, maar dat komt omdat deze worden gedikteerd door de opdrachtgever. De opdrachtgever wenste de buitenschil van het gebouw als geluidswal (het gebouw ligt naast het spoor) te gebruiken en de appartementen als een soort doos daarin te plaatsen.

Beoordeling van de klacht

19. Het College constateert in de eerste plaats dat A geen afzonderlijke onderbouwing geeft voor zijn stelling dat gedragsregel 1 (hoofdregel) is geschonden, zodat het College ervan uitgaat dat die klacht uitsluitend ziet op gedragsregel 5.2.
20. Gedragsregel 5.2 luidt als volgt: *“De architect gaat na, alvorens de opdracht te aanvaarden, of deze dezelfde is als de opdracht die eerder aan een collega is verstrekt. Indien dit het geval is, treedt de opvolgende architect in overleg met de collega teneinde vast te stellen of de opdracht rechtsgeldig is beëindigd. De opvolgende architect is vrij in het nemen van de beslissing van de aanvaarding van de opdracht.”*
21. Deze gedragsregel is laatstelijk gewijzigd in 2006 naar aanleiding van kritiek van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa) dat de gedragsregel zoals die voorheen luidde mededingingsbeperkend zou kunnen werken. De ratio van de wijziging was dat de gedragsregel het niet moeilijk of onmogelijk moet maken voor opdrachtgevers om over te stappen naar een andere architect.

22. De verplichting tot collegiaal overleg zoals verwoord in gedragsregel 5.2 houdt niet meer in dan de verplichting om te verifiëren of de voorgaande architect ervan op de hoogte is dat niet langer werkzaamheden van hem verlangd worden. De verplichting houdt uitdrukkelijk niet in dat de opvolgend architect pas de opdracht mag aanvaarden of met zijn werkzaamheden mag beginnen als de relatie tussen de opdrachtgever en de voorgaande architect naar tevredenheid van beide partijen is afgewikkeld. Dit blijkt onder meer uit het feit dat de formulering “*teneinde vast te stellen of de opdracht rechtsgeldig is beëindigd*” is gebruikt en niet “*teneinde vast te stellen dat de opdracht rechtsgeldig is beëindigd*”. De gedragsregel mag niet als drukmiddel worden gebruikt om ervoor te zorgen dat de opdrachtgever de relatie met de voorgaande architect eerst afwikkelt, bijvoorbeeld door het betalen van de declaratie, voordat hij een nieuwe architect kan inschakelen. Dit blijkt onder meer uit de laatste zin van gedragsregel 5.2, waarin wordt bepaald dat opvolgende architect vrij is in het nemen van de beslissing van de aanvaarding van de opdracht.
23. Het College oordeelt dat Z heeft gedaan wat gedragsregel 5.2 van hem vereiste, namelijk vaststellen dat dezelfde opdracht eerder aan een collega was verstrekt en contact opnemen met die collega om vast te stellen dat deze ervan op de hoogte was dat niet langer werkzaamheden van hem verlangd worden. A stelt zich op het standpunt dat Z niet met de opdracht had mogen beginnen zolang het geschil tussen XYZ en de opdrachtgever over de declaratie niet was afgewikkeld. Die uitleg van A is echter onjuist.
24. Anders dan gedragsregel 5.3, die handelt over collegiaal overleg met de oorspronkelijke architect van een gebouw dat een opdrachtgever wil wijzigen, is in het geval van gedragsregel 5.2 geen inhoudelijk overleg over het ontwerp vereist. Het College volgt A dan ook niet in zijn stelling dat Z inhoudelijk overleg had moeten voeren met XYZ over het ontwerp van XYZ, over wat hij daarvan zou overnemen en over hoe hij zou omgaan met de auteursrechten. Dit doet uiteraard niet af aan de auteursrechten van XYZ op haar eigen ontwerp en de mogelijkheid om die te handhaven indien Z daarop inbreuk zou hebben gemaakt. Het behoort echter niet tot de competentie van het College van Toezicht om daarover te oordelen.
25. Het College komt tot de slotsom dat Z geen enkel tuchtrechtelijk verwijt te maken valt, zodat de klacht van A ongegrond wordt verklaard.

HET COLLEGE VAN TOEZICHT DOET DE VOLGENDE UITSpraak

Het College van Toezicht verklaart de bij brief van 6 april 2012 door de heer H.H.B. A tegen de heer J.A. Z ingediende klacht ongegrond.

Aldus beslist op 5 december 2012 door Kamer I van het College van Toezicht, bestaande uit mr. L.C.J.M. Spigt, voorzitter, ir. C. de Jonge, M.E. Cohen, leden, en mr. E.L. Hoogstraate, secretaris.

Voorzitter:

Secretaris:

Verzonden op:

Tegen deze uitspraak kunt u binnen 30 dagen na verzending in hoger beroep komen bij een met redenen omkleed bezwaarschrift in vijfvoud aan de Raad van Beroep voor het Toezicht, t.a.v. mr. drs. T.D. de Groot, Amstelveenseweg 638, 1081 JJ Amsterdam, onder gelijktijdige overmaking van € 350,- (zijnde € 289,26 + 21 % BTW) op de rekening van BNA/College van Toezicht, nummer 46.69.44.349 bij de ABN AMRO Bank N.V., kantoor Koningsplein te Amsterdam of op nummer 71518 bij de ING t.n.v. BNA/College van Toezicht.